

ÎNCHEIERE

19 august 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Margarint Vasile,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Margarint Vasile împotriva Primăriei orașului Sîngerei, intervenient accesoriu
Consiliul orașenesc Sîngerei, Serviciul Cadastral Teritorial Sîngerei din cadrul
Agenției Servicii Publice privind obligarea eliberării autorizației de schimbare a
destinației construcției,

împotriva deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 04 decembrie 2018 Margarint Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Sîngerei privind obligarea eliberării autorizației de schimbare a destinației construcției nelocative a bunului imobil (garaj), număr cadastral XXX, situat pe adresa XXX, în construcție locativă (casă de locuit) cu suprafața de 232 m.p. care îi aparține cu drept de proprietate.

În motivarea acțiunii a indicat că este proprietarul terenului pentru construcții număr cadastral XXX cu suprafața de 0,04 ha și construcția-garaj, nr. cadastral XXX, cu suprafața de 41,4 m.p.

La 05 octombrie 2018 s-a adresat pârâtului cu cerere-tip pentru eliberarea autorizației de schimbare a destinației construcției nelocative, număr cadastral XXX, în construcție locativă (casă de locuit) cu suprafața de 232 m.p..

A susținut că la cererea-tip a anexat toate actele solicitate (titlu de proprietate asupra construcțiilor și amenajărilor, cartea tehnică a construcției, studiul de fundamentare a schimbării destinației, copia auditului ecologic coordonat cu Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului, dovada de achitare a costurilor construcțiilor), însă până la data adresării cu prezenta cerere de chemare în judecată, nu a primit nici un răspuns.

Prin încheierea din 21 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis cererea privind excepția de tardivitate înaintată de reprezentantul Primăriei

or. Sîngerei, cu respingerea ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Margarint Vasile împotriva Primăriei or. Sîngerei privind obligarea eliberării autorizației de schimbare a destinației construcției (f.d.105, 107).

Prin decizia din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis recursul declarat de Vasile Margarint, s-a casat integral încheierea din 21 mai 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a adoptat o încheiere nouă, prin care excepția de tardivitate formulată de Primăria or. Sîngerei s-a respins, iar cauza civilă s-a restituit Judecătorei Bălți, sediul Central pentru examinarea în fond, în același complet de judecată (f.d. 131-134).

Prin încheierea din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost atras în proces Consiliul orașului Sîngerei în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 138).

Prin încheierea protocolară din 16 septembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost atras în proces Agenția Servicii Publice, Serviciul Cadastru Sîngerei, în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 148).

Prin hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Margarint Vasile împotriva Primăriei orașului Sîngerei, intervenient accesoriu Consiliul orașenesc Sîngerei, Serviciul Cadastral Teritorial Sîngerei din cadrul Agenției Servicii Publice privind obligarea eliberării autorizației de schimbare a destinației construcției.

Pentru a decide astfel prima instanță a stabilit că la depunerea cererii privind eliberarea autorizației de schimbare a destinației construcției, de către Vasile Margarint nu au fost prezentate toate actele necesare, stabilite expres și exhaustiv de pct.22 din Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30.03.2000. Prescripțiile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30.03.2000 au fost puse în sarcina reclamantului inclusiv prin Actul de fundamentare urbanistică privind schimbarea destinației imobilului existent garaj cu subsol în spațiu locativ.

Instanța a menționat că Actul de fundamentare urbanistică a fost elaborat la cererea lui Vasile Margarint, fără ca actul dat să fie contestat de către ultimul, ceea ce materializează acordul reclamantului cu constatările și prescripțiile indicate de către specialistul arhitect-șef, care impun solicitantului să îndeplinească careva condiții pentru schimbarea destinației imobilului existent, însă care nu au fost îndeplinite de către acesta.

La caz, instanța a reținut că potrivit actului de fundamentare se constată că pentru imobilul existent, reutilat în locuință, va fi necesar un teren de minim 134 m.p., pe când reclamantul dispune doar de o suprafață de 41,4 m.p., ce constituie construcția garaj și 0,0004 ha teren, adică într-un volum inferior prescripțiilor stabilite de specialistul arhitect-șef.

Instanța a concluzionat privind legalitatea și temeinicia acțiunilor autorității publice prin neeliberarea autorizației de schimbare a destinației construcției.

Manifestând dezacord cu soluția instanței de fond, la 22 octombrie 2019 Vasile Margarint a depus apel nemotivat, iar la 06 decembrie 2019 apel motivat, în termenul stabilit de lege (f.d. 164, 171, 174-176).

Prin decizia din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, corectată prin încheierea din 20 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel declarată de Margarint Vasile și menținută hotărârea din 01 octombrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

La 30 aprilie 2020 (data de pe plicul poștal) Margarint Vasile a depus recurs motivat împotriva deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

A indicat că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au constatat că la înaintarea acțiunii, dânsul nu a prezentat toate actele necesare, stabilite expres și exhaustiv în Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30.03.2000, or dânsul a prezentat tot pachetul de acte necesare Primăriei or. Sîngerei și a respectat toate condițiile necesare pentru eliberarea autorizației de schimbare a destinației construcției.

A subliniat prevederile art. 137 Cod administrativ, referitor la dreptul discreționar, și anume stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admit numai dacă există un motiv obiectiv, și acest motiv obiectiv este lipsa spațiului locativ.

A menționat că în jurul garajului său este teren suplimentar, ceea ce ar permite schimbarea destinației garajului în spațiu locativ. În acest sens a solicitat de la Primărie atribuirea în proprietatea sa prin vânzare a terenului suplimentar, însă i-a fost refuzat. Astfel autoritățile publice locale îi lezează dreptul de a avea un trai decent.

La 02 iunie 2020, Agenția Servicii Publice a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel or, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei, acestea fiind studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul reține că potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Conform art. 1 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 55 din 17.03.2020, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Totodată, potrivit pct. 8 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termen, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin urmare, reieșind din prevederile sus-menționate, completul de admisibilitate consideră că, la demararea căii de atac a fost respectat termenul prevăzut de lege, deoarece decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 04

februarie 2020 în prezența recurentului Vasile Margarint și avocatului său Maria Corolevschi.

Ulterior decizia integrală a fost expediată în adresa părților la proces la 24 martie 2020 (f.d. 205) și a fost recepționată la 31 martie 2020 de către Vasile Margarint, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței anexat la materialele cauzei (f.d. 209).

În această ordine de idei, pornind de la faptul că starea de urgență a fost declarată pentru perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020, iar conform anexei dispoziției Comisiei pentru situații excepționale a R. Moldova nr. 1 din 18 martie 2020, termenul de procedură care a început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, constată că Vasile Margarint, a declarat recursul la 30 aprilie 2020, anterior încetării stării de urgență.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Vasile Margarint, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh